

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 269/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Lakivaliokunta (LaVM 8/2017 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) 2 §:n 1 kohta, 3 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 4 §:n 3 momentti, 19 a § ja 21 §:n 5 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 kohta, 3 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 4 §:n 3 momentti ja 19 a § laissa 1220/1997 ja 21 §:n 5 momentti laissa 734/2014, sekä
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1220/1997, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa *liiketoiminnalla* tarkoitetaan kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua liike- ja ammattitoimintaa.

Eduskunnan vastaus EV 88/2017 vp

2 §

Liiketoimintakiellon henkilöpiiri

Liiketoimintakieltoon voidaan määrätä 3 §:ssä säädetyin edellytyksin:

1) yksityinen elinkeinonharjoittaja, jolla on kirjanpitolaissa säädetty kirjanpitovelvollisuus;

---

3 §

Liiketoimintakiellon määrämisen edellytykset

Liiketoimintakieltoon voidaan määrätä 2 §:ssä tarkoitettu henkilö,

1) jos hän on liiketoiminnassa muusta kuin maksukyvyttömyydestä johtuvasta syystä olennaisesti laiminlyönyt siihen liittyviä lakisääteisiä velvollisuuksia; tai

---

ja hänen toimintaansa on kokonaisuutena arvioiden pidettävä velkojien, sopimuskumppaneiden, julkisen talouden taikka terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun kannalta vahingollisena.

Laiminlyöntien olennaisuutta 1 momentin 1 kohdan mukaan arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen ja niillä tavoitellun taloudellisen hyödyn määrä.

---

4 §

Liiketoimintakiellon sisältö

Tuomioistuin voi erityisistä syistä määrätä, ettei kielto koske tiettyä, tietynlaista tai tietynlaajuista liiketoimintaa taikka tehtäviä tai toimintaa tietyssä yhteisössä tai säätiössä taikka 1 momentin 6 kohdan mukaisen määräysvallan hankkimista yhteisössä.

19 a §

Liiketoimintakieltoasian tutkinta

Jos 2 §:ssä tarkoitettu henkilö on epäiltynä 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettusta liiketoiminnassa tehdystä rikoksesta, jota ei voida pitää vähäisenä, tai 3 §:n 3 momentissa tarkoitettusta liiketoiminnassa tehdystä rikoksesta, esitutinnan yhteydessä on tutkittava, onko liiketoimintakiellon määräämiseen edellytykset. Jos henkilöä epäillään liiketoimintakiellon rikkomisesta, esitutinnan yhteydessä on tutkittava, onko liiketoimintakiellon pidentämiseen edellytykset. Liiketoimintakiellon määräämistä tai pidentämistä koskeva tutkinta on toimitettava myös syyttäjän pyynnöstä.

Liiketoimintakiellon määräämisen edellytykset on tutkittava myös, jos sitä pyytää:

1) syyttäjä;

2) 21 a §:n 3 momentissa tarkoitettu viranomaisen lukuun ottamatta konkurssiasiamiestä;

Eduskunnan vastaus EV 88/2017 vp

3) konkurssilaissa (120/2004) tarkoitettu pesänhoitaja.

Viranomaisen ja pesänhoitaja voi esittää 2 momentissa tarkoitettua pyynnön, jos sillä on perusteltu syy epäillä, että 2 §:ssä tarkoitettu henkilö voidaan määrätä liiketoimintakieltoon 3 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla. Edellytykset tutkii poliisi taikka tulliviranomainen toimialaansa kuuluvissa kysymyksissä. Edellytysten tutkimisessa sovelletaan poliisilain (872/2011) 6 luvun säännöksiä poliisitutkinnasta. Mitä mainitussa luvussa säädetään päällystön kuuluvasta poliisimiehestä, sovelletaan Tullissa pakkokeinolain (806/2011) 2 luvun 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun virkamieheen, ja mitä mainitussa luvussa säädetään poliisimiehestä, sovelletaan Tullissa tullimieheen. Viranomaisen ja pesänhoitajan on salassapitosäännösten estämättä toimitettava maksutta poliisille tai tulliviranomaiselle asian tutkimiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat, jollei sellaisen tiedon tai asiakirjan antamista esitutkintaviranomaiselle tai tietojen käyttöä todisteena ole laissa nimenomaisesti kielletty tai rajoitettu.

21 §

Rekisteri

Tiedot päätyneistä liiketoimintakielloista on pidettävä salassa. Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan kuitenkin salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa:

1) esitutkintaviranomaiselle liiketoimintakiellon rikkomista koskevan rikoksen esitutkintaa ja liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten selvittämistä varten;

2) syyttäjälle syyteharkintaa ja syytteen ajamista varten sekä liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten selvittämistä varten;

3) turvallisuusselvityslain (726/2014) mukaan toimivaltaisille viranomaisille mainitussa laissa tarkoitettua turvallisuusselvityksen laatimista varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 3 §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 2 momenttia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin laiminlyönteihin.

Tuomioistuin voi 4 §:n 3 momentissa säädetyn mukaisesti määrätä, että kielto ei koske tietynlaajuisista liiketoimintaa vain, jos liiketoimintakielto määrätään lain tultua voimaan.

Laki

rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) 2 luvun 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 88/2017 vp

2 luku

Tullin toimivaltuudet tullirikostorjunnassa

14 §

Tietojen saanti yksityiseltä ja julkiselta yhteisöltä tai henkilöltä

Tullilla on oikeus saada yksityiseltä tai julkiselta yhteisöltä tai henkilöltä yhteisön jäsentä, ti-
lintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsentä tai työntekijää velvoit-
tavan yritys-, pankki- tai vakuutuslainsäätelyn estämättä tarvittavat tiedot tullirikoksen estämi-
seksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi. Tullilla on vastaava oikeus saada välttämättömät tiedot
liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten selvittämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

konkurssilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan konkurssilain (120/2004) 9 luvun 2 §:n 4 momentti sekä
muutetaan 10 luvun 5 §:n 2 momentti ja 14 luvun 5 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat lais-
sa 86/2013, seuraavasti:

10 luku

Konkurssin raukeaminen

5 §

Valtion varoista pesänhoitajalle maksettava korvaus

Jos pesänhoitaja tekee 14 luvun 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun rikosepäilyyn perustuvan il-
moituksen poliisille tai liiketoimintakellosta annetun lain (1059/1985) 19 a §:n 2 momentissa tar-
koitetun pyynnön, hänelle voidaan siihen liittyvästä lisätyöstä maksaa valtion varoista palkkiota

Eduskunnan vastaus EV 88/2017 vp

ja kustannusten korvausta enintään 600 euroa. Palkkiota ja korvausta maksetaan valtion varoista vain siltä osin kuin konkurssipesän varat eivät riitä palkkioon ja korvaukseen.

---

14 luku

Konkurssipesän hallinto

5 §

Pesänhoitajan tehtävät

Jos on syytä epäillä, että velallinen on saattanut syyllistyä velkojia vastaan tehtyyn rikokseen, kirjanpitorikokseen tai muuhun sellaiseen elinkeinotoiminnassa tehtyyn rikokseen, jolla saattaa olla velkojien maksunsaannin tai pesän selvityksen kannalta vähäistä suurempi merkitys, pesänhoitajan tulee tarvittaessa tehdä rikosepäilystä ilmoitus poliisille. Pesänhoitajan oikeudesta pyytää liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten tutkintaa säädetään liiketoimintakellosta annetun lain 19 a §:n 2 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 31 b §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 31 b §, sellaisena kuin se on laissa 649/2014.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 88/2017 vp

Helsingissä 22.9.2017

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri